

Memo

Afdeling: Advies en Coördinatie

Aan: Algemeen Bestuur GGD en VT Haaglanden

Van: Joanne Cnossen

Doorkiesnummer:

E-mail:

joanne.cnossen@ggdhaaglanden.nl

Ons kenmerk: OCW/ nvt

Datum: 26 januari 2023

Onderwerp: Verkenning rol GGD Haaglanden in regionale preventieinfrastructuur

Aanleiding

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) heeft als doel de zorg betaalbaar en beschikbaar te houden. Het inzetten op gezond leven en preventie is dan ook een speerpunt in het IZA. Onderdeel hiervan is een regionale preventieinfrastructuur. Daarnaast maken gemeenten, de landelijke overheid en de zorgverzekeraars in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) afspraken over de inzet op sport en bewegen, gezondheid en het versterken van de sociale basis in gemeenten. Verkleinen van gezondheidsverschillen heeft daarbij prioriteit. Om te werken aan de doelen van het GALA komt een gebundelde SPUK regeling beschikbaar die gemeenten kunnen aanvragen met een integraal plan.

Doelstelling

De doelstellingen in het IZA en het GALA over gezond leven en preventie sluiten aan bij de visie GGD Haaglanden 2030. GGD Haaglanden wil gemeenten vanuit deze visie ondersteunen bij het uitvoeren van de doelen van het IZA en het GALA. De GGD ziet hierbij vier rollen voor zichzelf:

- Kennispartner in de regionale preventieinfrastructuur (IZA)
- Advisering van gemeenten bij het opstellen van de integrale plannen (GALA)
- Inhoudelijke advisering op onderdelen van het GALA en ketenaanpakken in het IZA
- (Desgewenst) uitvoering van onderdelen van het GALA als onderdeel van de regionale en/of lokale taken in opdracht van gemeenten

Dit memo laat zien op welke manier de GGD in de komende maanden de eerste drie rollen wil invullen. GGD Haaglanden wil hierin aansluiten bij de wensen en behoeften van gemeenten bij het GALA en het IZA.

Kennispartner regionale preventieinfrastructuur (IZA)

In het IZA wordt de GGD expliciet benoemd als kennispartner bij het opzetten van de regionale preventieinfrastructuur tussen gemeenten en zorgverzekeraars. GGD Haaglanden bereidt zich voor op deze rol en heeft hiervoor op basis van besluitvorming in het AB in december 2022 een kwartiermaker aangesteld. Deze kwartiermaker gaat met stakeholders in gesprek om kennis en data ten behoeve de regionale preventieinfrastructuur te verzamelen, te bundelen en beschikbaar te stellen. Ook gebruikt deze kwartiermaker lokale, regionale en landelijke kennisbronnen voor de

regionale preventieinfrastructuur. Aan de hand van deze kennis en data wil de GGD voor gemeenten inzichtelijk maken waar en hoe preventie in onze regio kansrijk kan worden ingezet.

Ondersteuning gemeenten op de integrale plannen (GALA)

Inventarisatie

In de afgelopen periode heeft de GGD met de gemeenten gesproken over deze landelijke ontwikkelingen. Eerste ideeën en ambities zijn uitgewisseld en er zijn afspraken gemaakt over de afstemming tussen GGD en gemeenten hierover.

Informatiebijeenkomst

Uit de inventarisatieronde komt naar voren dat veel gemeenten zoeken naar actuele informatie en dat het niet altijd duidelijk is wat er van gemeenten verwacht wordt voor de aanvragen voor 2023. De GGD organiseerde daarom op **24 januari** samen met de VNG een informatiebijeenkomst voor betrokken ambtenaren van gemeenten en GGD-medewerkers. Ook gedurende het komende jaar zal de GGD gemeenten informeren over actuele ontwikkelingen rondom het IZA en het GALA.

Advisering integrale plannen

GGD Haaglanden wil de individuele gemeenten ondersteunen in het opstellen van de integrale plannen die nodig zijn voor het aanvragen van de SPUK gelden voor 2023 t/m 2026. Daarbij heeft de GGD als focus bestaanszekerheid en het verkleinen van gezondheidsverschillen. Vanuit de rol advisering lokaal gezondheidsbeleid brengt de GGD kennis in over het lokale beleid en het lokale veld. Ook specifieke GGD-kennis en expertise, waaronder de kennis en data die de kwartiermaker oplevert, zal voor advisering aan gemeenten benut worden.

Inhoudelijke advisering (IZA en GALA)

Themabijeenkomst bestaanszekerheid

Op **15 februari** organiseert de GGD een themabijeenkomst voor het Algemeen Bestuur over bestaanszekerheid en kansengelijkheid. Tijdens deze bijeenkomst zal met het bestuur nagedacht worden over de rol die gezondheid heeft in de aanpak bestaanszekerheid, met de aanpak Kansrijke Start als denkkader. De themabijeenkomst is bedoeld om de focus te bepalen in de regionale samenwerking op de GALA doelstellingen.

Inhoudelijke regionale themabijeenkomsten

Het IZA vraagt gemeenten om 5 ketenaanpakken¹ op te zetten binnen de regionale preventieinfrastructuur. Deze ketenaanpakken worden in het GALA uitgewerkt. Om gemeenten te ondersteunen zal de GGD in de komende maanden (tussen februari en mei) regionale themasessies organiseren over de onderwerpen Overgewicht, Vitaal Ouder Worden (incl. valpreventie) en Kansrijke Start. Op deze manier wil de GGD met gemeenten in gesprek over deze onderwerpen, de kansen hierin voor regionale samenwerking en de wensen en behoeften die gemeenten hebben rondom deze onderwerpen. Tijdens deze bijeenkomsten zal worden uitgewisseld:

- Wat er al gebeurt op deze onderwerpen in de verschillende gemeenten
- Welke onderdelen lonen voor regionale samenwerking en welke onderdelen vragen om lokale aanpak
- Inhoudelijke adviezen en goede voorbeelden
- Ideeën over en visie op de rol die de GGD kan nemen in de regionale samenwerking

Advisering gezond leefomgeving

Om gezondheidsverschillen te verkleinen is het belangrijk dat de fysieke en sociale leefomgeving gezond is. Vanuit het GALA zullen gemeenten inzetten op een gezonde leefomgeving door gezondheidkundige kennis (incl. het tegengaan van gezondheidseffecten van hitte en UV-straling)

¹ Kansrijke start, valpreventie bij ouderen, aanpak overgewicht en obesitas bij kinderen, de gecombineerde leefstijlinterventie bij overgewicht van volwassenen en welzijn op recept

in te zetten en zo gezondheid mee te nemen in omgevingsbeleid en ruimtelijke planvorming. GGD Haaglanden kan voor gemeenten de regie voeren om met ketenpartners en gemeenten te werken aan een regionale aanpak gezonde leefomgeving².

Integrale aanpak

Naast de primaire gezondheidsdoelen stelt het GALA ook doelen op het terrein van sport en bewegen en het versterken van de sociale basis. De integrale plannen die gemeenten moeten opstellen voor de brede SPUK-gelden vragen om verbinding tussen deze drie domeinen. De GGD ziet veel kansen in het verbinden van deze domeinen met gezondheid, zoals in verschillende gemeenten ook al gebeurt. Het voorstel is dat de GGD en gemeenten samen in gesprek gaan over de manier waarop dit vorm kan krijgen in de integrale plannen en welke rol de GGD hierin kan spelen. Ook zal de GGD regionale uitwisseling faciliteren.

We zien er naar uit om met jullie de kansen die het IZA en het GALA bieden verder te verkennen en te benutten voor de publieke gezondheid in Haaglanden.

Met vriendelijke groet,

Annette de Boer
Directeur Publieke Gezondheid Haaglanden

² Uitgewerkt in de voorjaarsbrief 2024